

รายงานการศึกษาดูงานของพนักงานมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ รุ่น ที่ 2
ณ โครงการปลูกป่า สร้างคน บনวิถีพอเพียง รักษาต้นน้ำ บรรเทาอุทกภัย จ.น่าน
ระหว่างวันที่ 3-6 สิงหาคม 2559

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาดูงาน

1. เพื่อให้พนักงานเรียนรู้กระบวนการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง
2. เพื่อให้เห็นตัวอย่างจริงของการพัฒนา 3 ชั้น ชั้นต้นน้ำ ชั้นกลางน้ำ และชั้นปลายน้ำ
3. เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานให้กับพนักงาน และสร้างความภาคภูมิใจในการทำงานกับมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ
4. เพื่อเปิดโอกาสให้พนักงานได้เรียนรู้ และนำแนวทางไปปรับใช้กับการทำงานของตนเอง
5. เพื่อให้พนักงานได้มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนพนักงานในแผนกอื่นๆ ในองค์กร และการทำงานเป็นทีม

โดยส่วนงานการบุคคล ส่วนงานKLC.
และเจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

พื้นที่ศึกษาดูงาน

วันที่ 3 สิงหาคม 2559

- บ้านยอด อ.สองแคว จ.น่าน - การพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวงที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงได้เข้าไปดำเนินงานร่วมกับมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ
- สำนักงานบ้านเปียงก่อ - ที่พักรถลดการศึกษาดูงาน การทำงานร่วมกันระหว่างการศึกษาดูงาน และแปลงเกษตรทดลอง “หนึ่งไร่ หนึ่งแสน” ตามหลักดอยตุงโมเดล

วันที่ 4 สิงหาคม 2559

- บ้านน้ำช้าง บ้านบวหญา - ศึกษาเรื่อง ภูมิสังคม การบริหารพื้นที่ป่า ดิน น้ำ อาชีพ ตาม “ดอยตุงโมเดล” กรณีบ้านน้ำช้าง บรรยาย พุดคุยและตอบข้อซักถาม กับผู้นำและอาสาสมัคร และกรณีศึกษาการต่อต้านไม่รับโครงการในอดีตกับปัจจุบันยอมรับการพัฒนาและเข้าร่วมโครงการฯ

วันที่ 5 สิงหาคม 2559

- บ้านเปียงซอ บ้านด่าน - การพัฒนาอาชีพเกษตร ปรับปรุงดิน การปลูกพืช บ้านเปียงซอ และศึกษาดูงาน การเดินทางแปลงจากบ้านเปียงซอ ไปบ้านด่าน และสำนักงานเปียงก่อ

วันที่ 6 กรกฎาคม 2559

- ห้วยโป่ง น้ำบาง ฝ่ายแก่ง อ.บัว - การสร้างฝายกับการรักษาป่าอย่างบูรณาการ ของภาครัฐ ชาวบ้าน เอกชน โดยมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ และมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ

รายชื่อผู้เข้าร่วมศึกษาดูงาน

1. นายนิวัติ แก้วลาดวงษ์	โรงงานกาแฟ	12. นายอรรถพล เลาขวนิช	ไร่แม่ฟ้าหลวง
2. นายคณพล โชคจันทร์	โรงงานแมคคาเดเมีย	13. นายนิติธร วาริพิทักษ์	ไร่แม่ฟ้าหลวง
3. นายอุดม พานแก้ว	โรงงานแมคคาเดเมีย	14. นายตั๋ย วงศ์เดือน	ห้องอาหาร
4. นายณัฐวรรณ คำมูลอินทร์	โรงงานเซรามิค	15. น.ส.ดาวใจ ใจจ้อย	หอฝิ่น
5. นายเฉลิมชัย แซ่สิงห์	ขายปลีกหัตถกรรม	16. นายสุรัชย์ มะโนเพียว	เกษตร-กล้วยไม้ 100 ไร่
6. นายบ่อกี้ ลุงแก้ว	ขายปลีกหัตถกรรม	17. นายสุพิศาล อุดทา	เกษตร-สวนแม่ฟ้าหลวง
7. นายชุมพร ไชยอินคำ	IT	18. นายแมนรัตน์ วิเศษยิ่งไพศาล	เกษตร-สวนรุกขชาติ
8. นางมยุรี สุขนภาสวัสดิ์	ท่องเที่ยว-รับจอง	19. น.ส.ดาราลักษณ์ นันตะเรือน	จัดซื้อ
9. นางอุไร สิทธิวงศ์	แม่บ้าน	20. น.ส.บุษราคัม อติโต	จัดซื้อ
10. น.ส.พรพนา เวฑู	แม่บ้าน	21. น.ส.ชลธิชา ทรายหมอ	ธุรการกลาง
11. นายสุรชาติ กระจำเลิศ	ไร่แม่ฟ้าหลวง		

-
-
22.	นายไสภณ อายิ	บ.นวุติ จำกัด Site 1	34.	นายพนม วงค์ษา	ยานยนต์
23.	นายณัฏริณทร์ ชิตเกษรพงศ์	งานพัฒนาและบำรุงรักษา	35.	นายคัมภีร์ แก้วมณีวรรณ	ยานยนต์
24.	นายสุริน ศิริโสม	งานพัฒนาและบำรุงรักษา	36.	นายวรุฒิ วงสาธา	ยานยนต์
25.	น.ส.พัชรียา จักรแก้ว	งานเกษตร-สวนพระตำหนัก	37.	นายประสิทธิ์ ปัญญาใจ	ยานยนต์
26.	นายปฐมพงษ์ แยมำ	งานพัฒนาและบำรุงรักษา	38.	นายเปรม พรหมใจ	ยานยนต์
27.	นายกิตติคุณ ฤทธิสกุลเลิศ	โครงการขาน้ำมัน-คุณธีรพันธ์	39.	นายอุดมศักดิ์ แก้วดำ	ยานยนต์
28.	นายวรวิทย์ วงค์จันทร์น้อย	โรงงานทอพรหม			
29.	นายสุทนต์ หลวงมูล	งานพัฒนาสังคม			
30.	นายพงษ์ศักดิ์ โกแสนตอ	งานยานยนต์			
31.	นายธวัชชัย เงินป่า	งานยานยนต์			
32.	นายสมศักดิ์ จักรแก้ว	งานยานยนต์			
33.	นายอนันต์ วงค์กันทะ	งานยานยนต์			

ทีมดำเนินการจัดการศึกษาดูงาน

ฝ่ายปฏิบัติการภาคสนาม

1. นายณรงค์ อภิชัย
2. นายสมรส พรหมมินทร์
3. นายณนอม ใจการ
4. นายพิชิต ยาละ
5. นายประยงค์ สีสัตย์ใจ
6. นายแก้ว สามเจียน
7. นายธีรยุทธ มาวิลาส
8. นายปิยะพันธ์ ตุ่นเถาว์

และทีมงานภาคสนามทุกท่าน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่โครงการปลูกป่าฯ จ.น่าน

ฝ่ายเผยแพร่และพัฒนาองค์ความรู้ (KLC)

1. นางอมรรัตน์ บังคมเนตร
2. นางจรรยา เชอมือ
3. นางกนกวรรณ รัชตัญทิพย์
4. นายภูวิทย์ อุดมดี

ฝ่ายงานบุคคล (HR)

1. นางรติกร ชาวคำเขตต์
2. น.ส.ณัฐกมล พรชัยรุ่งจรัส
3. น.ส.น้ำฝน นันทะสิงห์
4. น.ส.อายุง คำเจออากู๋

ส่วนงาน IT

1. นายนคร แซ่ย่าง

คำถาม “ท่านคาดหวังสิ่งใดจากการศึกษาดูงาน”

- เคยปลูกต้นไม้ที่ไร่แม่ฟ้าหลวงตั้งแต่เด็ก อยากเห็นว่าปลูกป่าจะเหมือนที่ผมปลูกต้นไม้ไหม
- ได้รู้จักเพื่อนต่างหน่วยงานเพิ่มขึ้น และมีความสามัคคีในหน่วยงาน
- สามารถนำแนวทางการพัฒนาที่น่านมาปรับใช้ในการทำงานได้
- ได้รู้ถึงการดำเนินการโครงการต่างๆของมูลนิธิฯ
- อยากเห็นความสำเร็จขององค์กร จากที่ไปทำที่น่าน
- จะได้เห็นความสามัคคีของเพื่อนร่วมงาน และความมีน้ำใจช่วยเหลือกันและกัน
- ได้เรียนรู้อะไรใหม่จากงานเดิม เกิดความคิดใหม่ๆ นำมาใช้ในงาน
- อยากเรียนรู้การปลูกป่า ว่าทำอะไร ดูแลรักษาอย่างไร
- คาดหวังว่าจะได้เจอสภาพสังคมที่แตกต่างจากดอยตุงและมาปรับใช้ที่ดอยตุง
- อยากดูงานที่เป็นจุดเด่นของจ.น่าน “ปลูกป่า สร้างคน”
- อยากเห็นความเป็นอยู่ที่น่านว่าเหมือนดอยตุงหรือเปล่า
- คาดหวังว่าจะได้รับความรู้ใหม่ๆและสามารถนำมาปฏิบัติได้จริงกับตัวเอง และได้ประสบการณ์ใหม่ๆ
- อยากเห็นพัฒนาการต่างๆที่น่านว่าจะแตกต่างจากดอยตุงอย่างไร มากกว่าหรือน้อยกว่า
- อยากดูความเป็นอยู่ของชาวบ้านต่างพื้นที่

ความรู้สึก ประสบการณ์ในการเดินทางมาศึกษาดูงานที่นานในครั้งนี

- รู้สึกอยากเรียนรู้เพราะปกติได้ยินแต่คนอื่นพูดว่าปลูกป่าเมื่อนาน
- เคยรู้สึกว่ารู้อะไรเรื่องดอยตุงดีแล้ว แต่ยังมีอะไรให้รู้อีกเยอะเลย
- ดีใจที่ได้ออกมาข้างนอก ไม่ค่อยได้ออกมาข้างนอกแค่ส่งเมลหาแต่ละที่
- ก่อนมาเคยสงสัยว่าปลูกป่ามันยากยังไง ปลูกคนยังไง วันนี้เข้าใจแล้วหลังจากดูงานที่บ้านยอด
- ตั้งแต่อยู่มาที่มูลนิธิฯน้อยครั้งที่จะได้เห็นเพื่อนร่วมงานจากมูลนิธิฯ และได้ดูงานร่วมกันเพราะแต่ละคนมัวแต่ทำงานและไม่เคยเห็นภาพคำว่า “ปลูกป่า”
- ดีใจที่ได้เดินทางมานานกับเพื่อนร่วมงานคนอื่นๆ
- ตื่นเต้นกับเส้นทางที่สูงและโค้งไม่เคยเดินทางแบบนี้ ถ้าไม่ทำงานดอยตุงคงไม่ได้มา
- นานหนทางสุดยอดที่สุด เท่าที่เคยเดินทาง
- ประทับใจกับการต้อนรับของทีมบ้านและการร่วมมือของ KLC และฝ่ายบุคคล
- ดีใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ
- รู้สึกป่าสมบูรณ์กว่าดอยตุง ดอยตุงเป็นป่าที่ปลูกเอง แต่ที่นานมีการปลูกป่าเยอะ

ถอดบทเรียนวันที่ 1 ของการดูงาน

คำถาม : วันนี้ท่านได้เรียนรู้อะไร (ตอบทีละคน)

- ได้เรียนรู้เรื่องดอยตุงโมเดล และการนำดอยตุงโมเดลไปใช้
ยังไ
- ไม่มีหน่วยงานไหนที่เอาเงินให้ และให้ดูแลพื้นที่ป่าของตนเอง
แบบมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ
- ได้เรียนรู้การใช้ชีวิตแบบพอเพียง
- ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ พื้นที่ป่า
- ได้รู้จักจังหวัดน่าน
- เห็นการจัดการเรื่องปัญหาน้ำมุดหาย โดยต่อท่อเข้าพื้นที่
ให้ชาวบ้านมีส่วนร่วม
- การแบ่งพื้นที่การปลูกป่า
- การรวมกลุ่มของเกษตรกร
- การน้อมนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้
- การพัฒนาที่ยั่งยืน
- มาตรการป้องกันไฟป่า
- เรียนรู้การดำรงชีวิตของเกษตรกรที่เข้าร่วมกับโครงการ เช่น
การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่าง
พอเพียง
- ขั้นตอนการประยุกต์ใช้ “ดอยตุงโมเดล”
- การบริหารจัดการต้นน้ำ
- การสร้างบ่อพวงสันเขา ใช้เพื่อกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร
- การจัดการน้ำเพื่อการเกษตร(แก้ปัญหาน้ำมุด)
- การสร้างความเข้าใจในชุมชน
- การบริหารจัดการพื้นที่ทำกินในชุมชน

ถอดบทเรียนวันที่ 1 ของการดูงาน

คำถาม : วันนี้ท่านได้เรียนรู้อะไร (กลุ่ม)

- ได้เรียนรู้คำว่า พอเพียง ลุงแสวง บอกว่ามีเงินเหลือเก็บ สองหมื่นบาทต่อปี ลุงพอแล้ว เพราะฉะนั้นคำว่า พอ ของแต่ละคนไม่เท่ากัน อย่าเอาไปเปรียบเทียบกัน
- น้ำ 45 เปอร์เซ็นต์ ของแม่น้ำน่าน ไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา
- พืชเศรษฐกิจของชาวบ้านคือข้าวโพด เพราะข้าวโพดปลูกได้ และได้เงินดี มีคนมารับซื้อถึงที่ ช่วงแรกที่ปลูกได้ผลดี เพราะธรรมชาติให้ดินดี แต่พอปีหลังๆ ผลผลิตไม่ดี ก็เริ่มซื้อปุ๋ย ซื้อยา ต้องลงทุนจริงๆ ได้ไม่คุ้มเสีย ไม่มีก็กู้ ได้เงินมาก็ไปลงทุนใหม่ หมุนเวียนอยู่อย่างนี้ เพราะไม่รู้จะทำอาชีพอะไร ทำให้เป็นหนี้ ข้างยังเป็นการส่งผลต่อธรรมชาติ ป่าหมด น้ำหมด ดินเป็นพิษ
- การทำงานต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ งบประมาณน้อย ได้ผลประโยชน์มาก ต้องบริหารจัดการอย่างไร
- การบริหารจัดการพื้นที่ป่า คนอยู่กับป่า ถ้าไม่มีป่า คนที่เดือนร้อนคือคนในพื้นที่
- โครงการที่แม่ฟ้าหลวงฯ ทำ ชาวบ้านได้ประโยชน์ ให้เงินชาวบ้านดูแลผืนป่าของตัวเอง ได้ป่าอนุรักษ์คืนมา มีป่าเศรษฐกิจเพิ่ม เมื่อมีป่า ก็มีน้ำ มีสัตว์ป่า มีอาหารจากป่า
- ดอยตุงโมเดล อดีตปลูกฝิ่น ผิดกฎหมาย สร้างอาชีพให้ชาวบ้านมีกินมีอยู่ ทำให้ผืนป่ากลับคืนมา และขยายไประดับโลก

ถอดบทเรียนวันที่ 1 ของการดูงาน

คำถาม : วันนี้ท่านได้เรียนรู้อะไร (กลุ่ม) ต่อ

- สร้างความเข้าใจ กำหนดขอบเขต ประเมินประโยชน์ที่ใช่และที่ได้
- ป่านนี้มีประโยชน์กับคน เป็นไม้ใช้สอย เป็นแหล่งอาหาร
- สำคัญคือ ปลุกคน ให้คนเข้าใจว่า เขาต้องลุกขึ้นมาพัฒนาเอง
- การบริหารจัดการน้ำ ส่งผลต่อพืชผลเกษตรดี ต้องกระตุ้นให้ชาวบ้านเป็นผู้ดูแลรักษา และใช้อย่างรู้คุณค่า
- การปลูกป่าปลูกคน คือ ทำให้ชาวบ้านเข้าใจ รู้สึกเข้าใจว่าตัวเองเป็นเจ้าของต้องรักษาและหวงแหน
- การทำงานกับชาวบ้าน ทีมงานต้องเข้าใจกันก่อน เมื่อทีมงานเข้าใจดีแล้ว เราก็จะไปอธิบายให้ชาวบ้านได้
- การรวมกลุ่มของเกษตรกร ทำให้สามารถต่อรองพ่อค้าได้ ถ้ากลุ่มเข้มแข็ง

ถนอม ใจการ สรุปร

- ต้องทำให้ชาวบ้านมองเห็นปัญหาของตัวเอง ให้เห็นเหมือนกันจริงๆ แล้วชาวบ้านต้องการอะไร หาเงินเยอะ เอามาซื้อกิน สุดท้ายก็ไม่รอด เป็นหนี้เป็นสิน ทำไปทำไม
- น้ำมุด ส่งผลกระทบต่อชาวบ้าน ผลผลิตลดลง ทำให้จน
- การบุกรุกป่า ถ้าไม่ใช่ชาวโพดแล้วเป็นอะไร ชาวโพดเป็นทางเลือกเดียวที่มาถึงพื้นที่ “เขาขาดโอกาส” สมเด็จพระเจ้าทรงรับสั่งว่า “รากเหง้าของปัญหาคือความยากจน และขาดโอกาส” ย้อนดูดอยตุง สมเด็จพระเจ้าทรงรับสั่งว่า “ฉันจะปลูกป่าบนดอยตุง” ป่าเป็นพาหนะของการแก้ไขปัญหาความยากจน เป็นการให้โอกาส เป็นที่มีมาของ “ปลูกป่า ปลูกคน”
- การแก้ความยากจน ดูเรื่องทุน ทุนธรรมชาติ ดิน (นา) น้ำ (อ่างพวง) น้ำฝน หน้าฝนเก็บน้ำไว้ แล้วดึงมาใช้ ป่าอาชีพหลากหลาย มีรายได้ แก้ไขปัญหาระดับรอด
- ดอยตุงโมเดล สมเด็จพระเจ้าเรียนรู้จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาปรับใช้และทำที่ดอยตุง จึงเกิดดอยตุงโมเดล และยังขยายผลสู่ปางมะหัน ปู่นะ และน่าน
- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รับสั่งกับคุณชายว่า “ทำอย่างไรไม่ให้คนลืมแม่” เราเป็นเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ เราควรภาคภูมิใจ ทุกคนเป็นเฟื่อง มีคุณค่า ช่วยเหลือกันได้อย่างไรก็ช่วยกัน แบ่งปันกัน

ศึกษาดูงานการบริหารจัดการการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำ บ้านยอด บ้านผาหลัก บ้านน้ำเกาะ อ.สองแคว

ฝายบ้านยอด มีปัญหาเรื่องน้ำมุดหาย จากต้นน้ำไป
โผล่ที่ท้ายหมู่บ้าน ปัจจุบันได้มีการต่อท่อน้ำไปยัง
พื้นที่เกษตรโดยตรง ชาวบ้านใช้น้ำได้ จึงมีการ
ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่ รวมกลุ่มกัน
ขายผลิตภัณฑ์การเกษตร

ดูงานของเกษตรกรตัวอย่าง
พื้นที่บ้านยอด ลุงแสวง การปลูกพืช
ผสมผสาน เลี้ยงสัตว์ ดำเนินชีวิต
ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมการเรียนรู้ประจำวัน

แนะนำ ทำความรู้จักระหว่างกันของเจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงทั้งหมด ดอยตุง น่าน

ถอดบทเรียนวันที่ 2 ของการดูงาน

คำถาม : ประสบการณ์ และความประทับใจในวันนี้

- ประทับใจในการเดินทางร่วมกับเพื่อน
- ปัญหาหลักของชาวบ้าน คือ เรื่องน้ำ การทำนาขั้นบันได ที่ชาวบ้านยังไม่มีความรู้
- ได้เดินยาวๆ ครั้งแรก ที่บ้านน้ำช้าง ได้ปลูกต้นไม้ คุยฝ่ายผู้ใหญ่กานต์
- ประทับใจที่มูลนิธิฯ มาพัฒนาที่นาน ส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์
- รู้สึกประทับใจที่ปลูกต้นไม้เป็นแสนๆ ได้อย่างไร
- ฝ่ายผู้ใหญ่กานต์ จากการใช้ไม้จำนวนมาก มาเป็นกล่องเกรเบียน ใช้งานได้คุ้มค่า
- ประทับใจนึกถึงคำพูดของ888ที่บอกว่า ทำงานใหญ่ไม่ต้องกลัว / ที่น่านทำงานด้วยจิตวิญญาณ
- ได้เห็นเมื่อก่อนชาวบ้านไม่มีอะไร ปัจจุบันความเป็นอยู่ดีขึ้น
- ได้เรียนรู้อย่างแท้จริง ทุกที่ได้แต่ขับรถ ได้เห็นว่าโครงการสนับสนุนและรับซื้อผลผลิตของชาวบ้าน “โครงการพุตจริงทำจริง” เชื่อมมันมากขึ้น
- ปกติขับรถอย่างเดียว ดีใจที่ได้เป็นส่วนร่วม และเห็นชาวบ้านมีส่วนร่วม
- ประทับใจลุงยงค์ บรรยาย
- ประทับใจเส้นทางไปบ้านบวกหญ้า

คำถาม : ประสบการณ์ และความประทับใจในวันนี้ (ต่อ)

- สาเหตุที่ชาวบ้านยังปลูกข้าวโพดอยู่ เพราะการปลูกข้าวโพดมีตลาดรองรับ ถ้าปลูกอย่างอื่นที่โครงการแนะนำมา ไม่รู้ว่าจะรับซื้อจริงไหม(ยังไม่มั่นใจ)
- ประทับใจเส้นทางที่มีข้าวโพด ลำธาร ฝาย ถ้าไม่มีมูลนิธิ ก็ไม่ได้พบกับการพัฒนาที่ยั่งยืน
- เดินดูพืชผักสวนครัว ประหยัด ปลอดภัย อยากเอาไปใช้ที่บ้าน
- ประทับใจผักปลอดสารพิษ ต้นแบบที่ฟัณอมบรรยายแนวพระราชดำริฯ
- ประทับใจการปลูกผักกินเอง โดยไม่ต้องเสียเงิน
- การเดินป่าถึงจะเหนื่อย แต่มีความสุข
- ประทับใจวิทยากรภาคสนาม เจอสารเคมีแต่ยังยอมทำงานอยู่
- เดินป่าสนุก การทำฝายไม่จำเป็นต้องเสียต้นไม้เยอะ
- ดีใจและภูมิใจ ตอนเดินสวนข้าวโพด เจอฝน ทุกคนช่วยกัน กินข้าวร่วมกัน แบ่งปันให้กัน
- ดูผักสวนครัว กินทุกอย่างที่ปลูก ปลูกทุกอย่างที่กิน
- ประทับใจ 1 ไร่ 1 แสน
- ประทับใจการสร้างฝาย จากการใช้ไม้มาเป็นกล่องเกรเบียน
- ประทับใจที่เจอพี่ๆจากดอยตุงกับข้าวอร่อย ได้รู้อะไรหลายๆอย่าง
- ประทับใจตอนฝนตก ได้ใช้ใบกล้วยบังฝน

คำถาม : วันนี้ท่านได้เรียนรู้สิ่งใด

- เรื่องของการจัดสรรคัดเลือกพืชเศรษฐกิจที่จะปลูก
- การบริหารจัดการน้ำ ของผู้ใหญ่กาญ สร้างแล้วได้ใช้ ประโยชน์อย่างแท้จริง และนำไปขยายผลก่อสร้างเพิ่มเติม
- รู้วิธีการปลูกป่าปลูกคนให้ยั่งยืน มี 3 ระยะ อยู่รอด พอเพียง ยั่งยืน
- ความสามัคคีในหมู่คณะ
- การเปลี่ยนใจคนให้เชื่อในสิ่งที่เราเชื่อเป็นเรื่องยาก ต้องลงมือทำให้เห็น
- ได้เห็นผู้นำชุมชนมีบทบาทในการกระตุ้นที่จะได้รับการพัฒนาด้านต่างๆ ให้เป็นประโยชน์และทำเป็นตัวอย่าง
- ปลูกสิ่งที่กิน กินสิ่งที่ปลูก
- รู้จักพอเพียงเราก็จะพอเพียง
- การทำฝายชะลอน้ำโดยใช้กล่อเกเปี่ยน
- ดินที่เสียจากการปลูกข้าวโพดสามารถนำพืชอื่นมาปลูกทดแทนได้ เช่นปลูกลูกเดือย และมะม่วงหิมพานต์
- ฝายอนุรักษ์ วัสดุหาได้ในพื้นที่ (หิน, ไม้, ดิน) ร่องแกนกลางแน่น
- เจ้าหน้าที่เข้าถึงชาวบ้าน มีการบริหารจัดการแก้ปัญหาตรงจุดได้
- เรียนรู้ความพอเพียง “ปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก”
- การแก้ไขปัญหาในที่ดินเสื่อมโทรม โดยหาพืชที่เหมาะสมมาปลูกแทน
- ได้เห็นความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน (ผู้ใหญ่บ้าน)

คำถาม : วันนี้ท่านได้เรียนรู้สิ่งใด (ต่อ)

- ได้ฝึกความอดทน
- ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ก่อนเลือกพืชให้ชาวบ้านปลูก
- ได้เรียนรู้การนำอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้แทนไม้ในการสร้างฝาย
- ได้ความรู้ในการทำนาขั้นบันได
- ได้ความรู้เพิ่มเติม การสร้างฝายของผู้ใหญ่กาญจน์ ลดการตัดไม้
- ได้เรียนรู้เกษตรผสมผสาน 1 ไร่ 1 แสน
- มีรายได้เกิดขึ้น รายวัน รายเดือน รายปี
- ชาวบ้านมีคุณภาพที่ดีขึ้น
- การถ่ายทอดองค์ความรู้โดยที่ชาวบ้านไม่รู้ตัว
- ชาวบ้านมีความเชื่อมั่นในวิธีดำเนินงานขององค์กร

แก้ว สามเจียน สรุป

- วันนี้เราได้เห็นภาพมากขึ้น ได้ลงพื้นที่ ได้สัมผัสเอง สิ่งนี้คือสิ่งที่นักพัฒนาต้องปฏิบัติ ต้องเข้าถึงพื้นที่ ตาดู หูฟัง สังเกต รู้จริง เห็นจริง วิเคราะห์
- อสพ. ทีมทำงานต้องตั้งใจ เข้มแข็ง มุ่งมั่น เสียสละ ต้องสร้างศรัทธาเอง ทำจริงให้ชาวบ้านเห็นจริง จึงจะได้รับศรัทธา
- พี่ชเชษฐภักดิ์ หรืองานที่ทำ หรือจะทำอะไร ต้องคิดก่อน ปลูกลงในกระดาด้า คิดถึงความคุ้มค่า คุ่มทุน และที่สำคัญชาวบ้านต้องได้มากกว่าเดิม ที่เป็นอยู่

ฟังบรรยายโครงการปลูกป่าสร้างคน บนวิถีพอเพียง รักษาต้นน้ำ บรรเทาอุทกภัย

พัฒนาบรรยาย แนวทางการพัฒนาตามตำราแม่
ฟ้าหลวง และการนำดอยตุงโมเดลมาปรับใช้
โครงการปลูกป่าฯ ที่ จ.น่าน และดูแลแปลงปลูกพืช
ผสมผสาน 1 ไร่ 1 แสน โดยพี่แก้ว

คุณณรงค์ อภิชัย บรรยายเกี่ยวกับการนำ
หลักการพัฒนาของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ไป
ขยายผลในต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศพม่า
อัฟกานิสถาน และอินโดนีเซีย

เดินพื้นที่บ้านน้ำช้าง เพื่อศึกษาดูงาน ภูมิสังคม
เศรษฐกิจ การบริหารจัดการพื้นที่ป่า ดิน น้ำ
การปลูกพืชเศรษฐกิจทดแทนการปลูกข้าวโพด
ข้าวไร่ พุดคุย ถามตอบกับ อสพ. และชุมชน

กิจกรรมทำอาหาร เก็บพืชผักที่ปลูก นำมารังสรรค์เป็นเมนูอาหาร และทานร่วมกัน

ถอดบทเรียนวันที่ 3 ของการดูงาน

ท่านจะนำสิ่งที่เรียนรู้ไปปรับใช้กับชีวิตตัวเองได้อย่างไร

- ได้นำความรู้มาวางแผนในชีวิตเมื่อออกจากงานไปแล้วจะต้องมีอาชีพรองรับ จะได้ปลูกพืชเอาไว้เช่น มะนาว มะม่วง และได้ทำเล้าไก่ไข่เพื่อเลี้ยงไก่ไข่ต่อไป
- เอาไปใช้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ไม่สร้างหนี้และเพิ่มรายได้ อยู่อย่างพอเพียง กินสิ่งที่ปลูกปลูกสิ่งที่กิน
- ให้มีความอดทน มีความเป็นผู้นำ มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น ตรงต่อเวลา ทำงานเป็นทีม เป็นผู้ฟัง ทำงานด้วยความเต็มใจ
- การเปิดใจรับฟังผู้อื่น จะไม่ปิดกั้นโอกาส เมื่อมีปัญหาแล้วจึงรู้ไว้ว่าจะแก้ปัญหาไม่ได้ด้วยคนเดียว ต้องมีความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจกัน
- จะใช้พื้นที่ในบ้านสำหรับปลูกไม้ผลและผักสวนครัวเอาไว้กินเอง
- นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ การพึ่งพาตนเอง รู้จักการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์
- จะบริหารรายรับรายจ่ายของตัวเอง เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายตัวเองได้ จะได้มีเงินเหลือ สะสมไว้ใช้ในอนาคตได้
- ปลูกผักไว้กินเองโดยไม่ต้องซื้อ ลดรายจ่าย เพิ่มเงินออมให้ตัวเอง
- ส่งเสริมให้คนในหมู่บ้านรักษาต้นน้ำและปลูกฝังให้เด็ก ๆ รู้จักว่า ไม่มีป่า ก็ไม่มีน้ำ

ท่านจะนำสิ่งที่เรียนรู้ไปปรับใช้ในองค์กรได้อย่างไร

- จะนำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้จากจ.น่าน ไปถ่ายทอดให้กับพนักงาน และเพื่อนร่วมงาน
- การปฏิบัติงานต้องทำเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ลูกน้อง
- ปฏิบัติงานตามตำราแม่ฟ้าหลวงและที่เปี่ยงก่อนมาปรับใช้ในแผนก
- คนในองค์กรต้องเข้าใจและเข้าถึงปัญหานั้นก่อน หลังจากนั้นหาทางสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะบรรลุเป้าหมาย
- พยายามปรับตัวเองให้เข้าใจของผู้อื่น/แผนกอื่นให้มากขึ้น ไม่ยึดตัวเองเป็นหลักในการทำงาน
- การสื่อสารและรับสาร เน้นข้อมูลให้ชัดเจน โดยการย้ำ/ทวงสิ่งที่ได้รับสารจากผู้สื่อสาร เพื่อจะได้ตรงกับความต้องการของผู้สื่อสาร/ผู้ที่ต้องการ ไม่ให้เกิดการสื่อสารผิดเพี้ยนไป
- ซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใสต่อองค์กร

ลงพื้นที่ดูงานการพัฒนาอาชีพเกษตรกร
ปรับปรุงดิน การปลูกพืช บ้านเปียงซ้อ

น้องสี เด็กวัยรุ่นที่ได้ฟังการ
ส่งเสริมปลูกกาแฟของ
โครงการแล้วลงมือปลูกจริง
จำนวน2000ต้น

ทำไมถึงตัดสินใจปลูก
> เพราะไปเห็นที่ดอยตุงแล้ว
สวยดี
เอากล้ามาจากไหน
> จากดอยตุง

เดินเพื่อดูพื้นที่ทำกิน และป่า เส้นทางจาก บ.เปียงซ้อ ไป บ.ด่าน

ดูโครงการปรับปรุง ซ่อมแซมฝายแก้ง ฝายห้วยโป่ง ต.ศิลาแลง อ.ปัว
ซึ่งโครงการให้อุปกรณ์ ชาวบ้านลงแรงช่วยกันซ่อมแซมฝาย ทำให้เกิดโยชน์แก่ชาวบ้าน
ในการใช้น้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค รวมไปถึงการบริหารจัดการน้ำของชุมชน

ปัญหาเรื่องฝายนี้มีมานานมากแล้ว ชาวบ้านเองก็รู้ปัญหา แต่ไม่รู้จะอย่างไร ต้องเอาไม้จากป่ามาสร้างฝายเอาน้ำ ทำนา ไปขอความช่วยเหลือจากรัฐ ก็บอกว่าต้องใช้งบประมาณสูง ไม่คุ้มกับผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ จนกระทั่ง พบคุณหมอบุญยง คุณหมอแนะนำให้ไปหาคุณชาย คุณชายให้คนมาดู บอกว่ามีของที่จะสร้างฝายให้แต่ให้ ชาวบ้านทำเอง พวกเรายินดีทำเพราะประโยชน์เป็นของเรา ปัญหาที่มีมายาวนานถึง 4 ชั่วอายุคน ได้รับการแก้ไข จากคุณชายนี้แหละ ตอนนี้ทุกคน มีความสุขใจ มีความ ภูมิใจ ถ้าไม่มีฝายตัวนี้ชาวบ้านคงล้มลุกคลุกคลาน น้ำ ไม่มี ไม่มีอะไรทำที่นี้ก็ต้องไปทำงานต่างจังหวัด ชาวบ้าน ก็พูดติดปากกันอยู่ พวกเราไม่มีอะไรตอบแทนคุณชาย ขอบุญกุศลที่คุณชายได้ทำนี้ให้คุณชายจงเจริญ เจริญ อายุยืนหมื่นๆปี

นายสนิท เจริญวงศ์
อดีตกำนัน ต.ห้วยโป่ง

กิจกรรมสรุปการเรียนรู้ประจำวัน

สรุปผลการประเมินวัดระดับความพึงพอใจ พนักงานมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ (รุ่นที่ 2)

ศึกษาดูงานโครงการปลูกป่าถาวร วันที่ 3-6 ส.ค.59

สถานที่ศึกษาดูงาน: โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยอด เนินกระเจก อ.บ้านยอด ฝ่ายแก่ง
เนินสัตว์ใหญ่ บ้านมวกหญ้า กิจกรรมเดินป่าบ้านยอด เปียงซ้อ

ผู้รับผิดชอบ: HR & KLC

ผู้บรรยาย: ชาวบ้านและเจ้าหน้าที่ภาคสนาม

ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของคณะ

4.4 / 5

เจ้าหน้าที่สนับสนุนภาคสนาม	4.70
วิทยากรในพื้นที่ บ้านเปียงซ้อ	4.48
วิทยากรในพื้นที่ บ้านน้ำช้าง	4.43
วิทยากรในพื้นที่ บ้านยอด	4.39
นางอมรรัตน์ บังคมเนตร (พี่นันท์)	4.42
นายปิยพันธ์ ดุ่นแก้ว (พี่แขก)	4.41
นายแก้ว สามเจียน (พี่แก้ว)	4.52
นายพิชิต ยาละ (พี่เอส)	4.50
นายถนอม ใจการ	4.54
นายประยงค์ สีสัตย์ใจ (พี่ยงค์)	4.69
นายสมรส พรหมินทร์ (พี่สมรส)	4.56
นายณรงค์ อภิชัย (พี่ณรงค์)	4.76
การพัฒนาอาชีพ การปลูกพืช บ้านเปียงซ้อ	4.35
กรณีต่อต้านไม่รับโครงการ บ้านมวกหญ้า	4.21
การดำเนินงานของผู้นำและอสพ.บ้านน้ำช้าง	4.19
โครงการเกษตรครัวเรือน 1 ไร่ 1 แสน	4.28
บรรยาย โครงการปลูกป่า ดอยดงโมเดล	4.39
โครงการพัฒนาในพื้นที่บ้านยอด	4.20
เนินกระเจก อ.บ้านยอด	3.96
ความต่อเนื่องของเนื้อหาและกิจกรรม	4.22

พนักงานมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ดูงานโครงการปลูกป่าถาวร วันที่ 3-6 ส.ค.59

ความต่อเนื่องของเนื้อหาและกิจกรรม	4.22
เนินกระเจก อ.บ้านยอด	3.96
โครงการพัฒนาในพื้นที่บ้านยอด	4.20
บรรยาย โครงการปลูกป่า ดอยดงโมเดล	4.39
โครงการเกษตรครัวเรือน 1 ไร่ 1 แสน	4.28
การดำเนินงานของผู้นำและอสพ.บ้านน้ำช้าง	4.19
กรณีต่อต้านไม่รับโครงการ บ้านมวกหญ้า	4.21
การพัฒนาอาชีพ การปลูกพืช บ้านเปียงซ้อ	4.35
นายณรงค์ อภิชัย (พี่ณรงค์)	4.76
นายสมรส พรหมินทร์ (พี่สมรส)	4.56
นายประยงค์ สีสัตย์ใจ (พี่ยงค์)	4.69
นายถนอม ใจการ	4.54
นายพิชิต ยาละ (พี่เอส)	4.50
นายแก้ว สามเจียน (พี่แก้ว)	4.52
นายปิยพันธ์ ดุ่นแก้ว (พี่แขก)	4.41
นางอมรรัตน์ บังคมเนตร (พี่นันท์)	4.42
วิทยากรในพื้นที่ บ้านยอด	4.39
วิทยากรในพื้นที่ บ้านน้ำช้าง	4.43
วิทยากรในพื้นที่ บ้านเปียงซ้อ	4.48
เจ้าหน้าที่สนับสนุนภาคสนาม	4.70
กิจกรรมทำอาหาร	4.42
กิจกรรมเดินป่า วันที่ 4 (น้ำช้าง)	4.46
กิจกรรมเดินป่า วันที่ 5 (มวกหญ้า-บ้านด่าน)	4.56
เจ้าหน้าที่ยานยนต์	4.37
ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ	4.42

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- ▶ ชอบมากกับความตั้งใจ พยายามที่จะพัฒนาตนเองของชาวบ้าน
- ▶ เห็นความพยายามและความตั้งใจของผู้นำและอสพ.บ้านน้ำช้าง
- ▶ เจ้าหน้าที่ภาคสนามทุกคนน่ารักมาก
- ▶ กิจกรรมเดินป่า วันที่ 5 ส.ค เป็นประสบการณ์ในชีวิตที่ดีที่สุด
- ▶ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกคนที่ให้ความรู้และดูแลอย่างดี ขอขอบคุณป้ายงค์ที่พาชีวิตรอดกลับมาอย่างปลอดภัย และให้ประสบการณ์ที่ดีที่สุดในชีวิต ขอขอบคุณค่ะ